

ภาวะผู้นำ

โดย นางดวงพร บุญยะพรรค
นักวิชาการแผนกที่ภาพถ่ายปฏิบัติการ

วัตถุประสงค์

1. ผู้เข้ารับการอบรมสามารถอธิบายการสร้างภาวะผู้นำ
2. ผู้เข้ารับการอบรมสามารถอธิบายขั้นตอนการสร้าง Super team
3. ผู้เข้ารับการอบรมสามารถอธิบายและประยุกต์ใช้ขั้นตอนการสร้างบารมีของผู้นำยุคใหม่

เนื้อหา

ภาวะผู้นำ

ผู้นำที่ดี คืออะไร ?

ผู้นำที่ดีจะต้องมีทักษะที่ดี ซึ่งเกิดจากขบวนการในการฝึกฝน การเพิ่มทักษะการสื่อสาร การเข้าใจคน การคิดวางแผนให้เป็น เป็นต้น

ความเป็นผู้นำ (Leadership) คือ การ Motivate หรือกำกับทีมของเราที่มีความหลากหลายให้เห็นภาพเดียวกัน เดินทางไปถึงเป้าหมายเดียวกันได้

ลำดับขั้นของผู้นำ

1. การนำตัวเอง (Lead Self) การนำตัวเองให้ทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความรับผิดชอบในการทำงาน
2. การนำทีม (Lead Team) การนำคนอื่น ต้องเก่งคิด เก่งในการสื่อสารเพื่อให้คนอื่นทำงานแทนตนเองได้
3. การนำผู้นำ (Lead Leader) การนำคนที่เป็นหัวหน้า ต้องเรียนรู้ในการสื่อสารอีกรูปแบบหนึ่ง เพราะผู้นำเหล่านั้นอาจมีอัตตาตัวตนหรือมีความคิดเป็นของตนเอง

ทฤษฎีฝักรอบผู้นำ

ถ้าผู้นำคนใดที่อยากจะเพิ่มประสิทธิภาพและเพิ่มบารมีให้มากขึ้น จะต้องต้องหลุดออกจากฝักรอบของผู้นำให้ได้ ไม่เช่นนั้นเราก็จะครอบคนอื่นอยู่ ในทีมงานมักจะมีผู้คนที่หลากหลาย ทั้งอุปนิสัย บุคลิกภาพ และรูปแบบการทำงานที่ต่างกัน คนที่เป็นผู้นำมักจะเข้ากับทีมงานในกลุ่มที่มีนิสัยคล้ายกันได้มากกว่า ดังนั้นคนที่เป็ผู้นำจะต้องมีความยืดหยุ่นสูงขึ้น ลดความเป็นตัวตนหรือลดความเป็นตัวของตัวเองลง ปลดฝักรอบผู้นำของเราออกเพื่อให้สามารถเข้าหาคนอื่นได้ และทำให้เกิดบารมีกับทีมงานที่มีอุปนิสัยแตกต่างกับเรา

การพัฒนาผู้นำให้เก่ง 3 ด้าน

1. เก่งคิด คือ การเก่งเรื่องการคิดและวางแผน มีวิสัยทัศน์ การวางกลยุทธ์ การใช้เวลาได้ดี การจัดทรัพยากรได้ดี
2. เก่งคน คือ การที่เรามอบหมายงานได้ดี การสื่อสารได้ดี สอนงานได้
3. เก่งงาน คือ เป็นสิ่งที่เราเก่งมาก่อน มีทักษะการทำงานดี เข้าใจงาน/ตำแหน่ง ผลงานมีคุณภาพสามารถสอนงานคนอื่นต่อได้

3 ส่วนที่ต้องรู้ใน 90 วันแรกของการเป็นผู้นำ

1. Mindset (การเปลี่ยนแนวคิด) ที่ควรมีในการเป็นผู้นำคือ

a. ทำงานผ่านคนอื่น ให้คนอื่นสามารถรับผิดชอบงานได้ เราต้องมีแนวความคิดว่า จะทำอะไรให้คนอื่นสามารถทำงานแทนเราได้ อาจจะต้องเปลี่ยนวิธีการสื่อสาร เปลี่ยนวิธีการมอบหมายงาน ฝึกสอนงาน ให้ทีมงานมากขึ้น หลาย ๆ ครั้งไม่ได้ผิดที่คนเรียน แต่ผิดที่อาจารย์ผิดที่คนสอน เราไม่ได้สอนเขามากเพียงพอ หรือบางคนอาจจะไม่เหมาะกับงานที่เราได้สอนไป เพราะฉะนั้นต้องประเมินงานให้เป็น

b. ตัวชี้วัดความสำเร็จ เท่ากับ ความสำเร็จของทีมงาน คุณต้องรู้ว่าคุณจะนำพาทีมของคุณไปไหน และต้องรู้ด้วยว่าความคาดหวังของคนในทีมหรือหัวหน้าของเราคืออะไร เช่น เขาคาดหวังให้เรามีความรู้ไหม เขาคาดหวังให้เราแก้ปัญหา หาทรัพยากร หรือหาคอนเนกชันหรือไม่ เป็นสิ่งที่ผู้นำต้องเรียนรู้และเข้าใจ เพื่อจะได้ปฏิบัติตัวเป็น และพาทุกคนไปถึงเป้าหมายได้

2. Expectation หรือความคาดหวังที่จะบริหารตัวเองหรือการวางตัวไม่เหมือนเดิม

3. Leadership skill ทักษะความเป็นผู้นำต้องเปลี่ยน มีเพิ่มมากขึ้น

ทักษะที่คนเป็นผู้นำจะต้องฝึกฝน

1. การหาคนให้เป็น หาคนที่เหมาะสมเข้ามาในทีม
2. ประเมินคนให้เป็น การสัมภาษณ์คนให้เป็น
3. Coaching คนให้เป็น เพื่อให้เขาคิดเองทำเองให้เป็นได้
4. เรียนรู้การฟัง การถาม การสื่อสาร การให้คำแนะนำ การชื่นชม การให้ Feedback ฯลฯ

Superman vs Super team

การทำงานแบบ Superman เป็นการทำงานคนเดียวทั้งที่มีทีมงานสามารถแบ่งงานกันทำตามความสามารถที่หลากหลาย เกิดจาก ไม่เชื่อใจลูกน้อง คุณทำได้ดีกว่าลูกน้อง คุณทำงานได้เร็วกว่าลูกน้อง

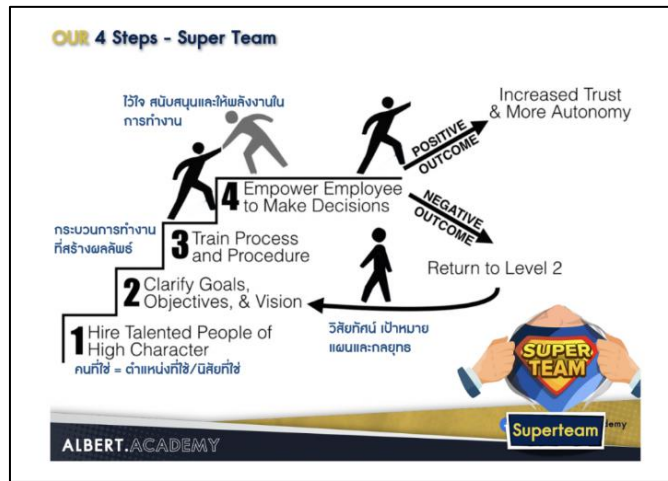
การสร้าง Super team

1. หาคนที่ใช่ – นิสัยที่ใช่ (มีนิสัยที่ชัดเจนเหมาะสมกับทีมและลักษณะงาน), ตำแหน่งที่ใช่ (มีความรู้ความอ่านเหมาะสมกับงานที่จะต้องทำ) และต้องมีการประเมินนิสัย ได้แก่ ความยืดหยุ่น การทำงานเป็นทีม การทำงานแบบมีประสิทธิภาพ การรับผิดชอบต่องาน และการทำงานแบบเชิงรุก

2. ขับเคลื่อนทุกคนไปสู่เป้าหมายที่ชัดเจน – ต้องมีเป้าหมายที่ชัดเจน คิดและวางแผน เดินไปถึงจุดหมายได้พร้อมกัน

3. มีกระบวนการต้องชัดเจน – เพื่อให้ทุกคนทำงานไปในทิศทางเดียวกันได้ผลลัพธ์ตามเป้าหมายที่ตั้งไว้

4. ให้อใจ เชื่อใจลูกน้อง - การให้กำลังใจ ให้ทรัพยากร ให้ความเชื่อใจลูกน้อง Coaching ลูกน้อง

การสร้างบารมี

การสร้างบารมี : ความสัมพันธ์

การสร้างสายสัมพันธ์ด้วย 3 C

1. Care – ดูแล
2. Connect – เชื่อมต่อ
3. Communication – การสื่อสาร

- ในเดือนแรกของการเป็นหัวหน้าสิ่งที่จะต้องทำคือ “เรียนรู้งาน” คือ

1. Networking – เราต้องรู้จักคนที่เราทำงานด้วยทุกแผนก ด้วยการพูดคุยทำความรู้จัก (way of work)
2. On the job training – การเป็นหัวหน้าต้องทำอะไรที่มันดีขึ้น เปลี่ยนบทบาทหน้าที่ ต้องขึ้นมาประชุม การ Coaching ลูกน้อง การนำให้ทีมงานไปถึงเป้าหมาย เป็นต้น โดยการฝึกฝนกับหัวหน้าเหนือขึ้นไปอีกชั้น หรือผู้เชี่ยวชาญด้านนั้น

3. รู้จักทีม – การวิเคราะห์ทีม ต้องรู้เขารู้เรา รู้ว่าใครเป็นอย่างไร

- ในเดือนที่สองของการเป็นหัวหน้า “วางแผน”

1. การคาดหวังถึงผลลัพธ์ของคนในทีม – ต้องมีการวางแผนว่า ในสองเดือน ในไตรมาส หรือในหกเดือน เราคาดหวังอะไรบ้าง ต้องวางแผน
2. สร้างแผนการดำเนินงานและนำเสนอแผน – เขียนแผนและนำเสนอแผนกับทุกคนในทีมงานให้มีความสอดคล้องไปด้วยกัน เพื่อเดินไปถึงเป้าหมายร่วมกันได้

การสร้างบารมี : ผลลัพธ์

การใช้หลัก 4S (Situational Leadership) คือ การนำพาน้อง หรือลูกน้องไปจนกระทั่งปล่อยมือได้ แต่คนส่วนใหญ่มักจะอยู่ใน S1 คือการบอกให้เขาทำ

- S1 - การบอก การกำกับ การชี้นำ
- S2 - การขาย การอธิบาย การฝึกสอน
- S3 - การมีส่วนร่วม การอำนวยความสะดวก การแก้ปัญหา
- S4 - การมอบหมาย การเสริมอำนาจ การติดตาม

การสร้างบารมี : การถอดแบบ

เป็นสิ่งที่เราไม่สามารถทำได้ด้วยตัวเอง แต่ถ้าเรามีภาวะผู้นำ มีความเป็นผู้นำที่ดี มีการสร้างงาน สร้างคน น้อง ๆ หรือลูกน้องจะยกเราขึ้นไปไว้จุดนั้น และเกิดความนับถือในตัวเรา (Respect)

Respect (นับถือ) ประกอบด้วย

1. Visionary (มีวิสัยทัศน์)
2. Always Learning (เรียนรู้อยู่เสมอ)
3. Serve (สนับสนุน) – ไม่ใช่ว่ายิ่งสูงยิ่งมี ego เยอะ แต่เราต้องดูแลลูกน้อง บริหารลูกน้อง ช่วยเหลือลูกน้อง
4. Be humble (ถ่อมตัว) – มีความอ่อนน้อมถ่อมตน

เครื่องมือที่สำคัญ คือ “การชื่นชม” เมื่อเค้าทำงานได้ดีแม้เล็กน้อยก็ตาม เพราะเราทำงานให้ดีเพื่อให้คนอื่นเห็นคุณค่า เป็นการตอกย้ำให้เค้าได้ดี

การนำองค์ความรู้ไปปรับใช้ในการปฏิบัติงาน

สามารถนำความรู้เรื่องภาวะผู้นำ การสร้าง Super team และการสร้างบารมีของผู้นำยุคใหม่ มาใช้ในการทำงานเป็นทีมทั้งภายในองค์กรและทำงานกับผู้อื่นภายนอกกอง/สำนักได้ นำมาฝึกและประยุกต์ใช้เมื่อเราได้รับมอบหมายให้เป็นผู้นำโครงการหรืองานที่ได้นำมอบหมาย และยังนำมาใช้ในการเป็นผู้ดูแลนักศึกษา ฝึกงานให้สามารถดำเนินงานและเกิดชิ้นงานที่เป็นประโยชน์ต่อองค์กรได้

ประโยชน์ที่ได้รับ

- ต่อตนเอง

เพิ่มพูนองค์ความรู้ให้กับตนเอง เป็นพื้นฐานการใช้ปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่นได้

- ต่อองค์กร

องค์กรจะได้ชิ้นงานที่มาจากการทำงานเป็นทีม ไม่ใช่ผลงานคนของใครคนหนึ่ง ซึ่งการทำงานเป็นทีมจะทำให้งานเสร็จรวดเร็ว มีคนที่มีความรู้ความสามารถที่หลากหลายมาทำงานร่วมกัน ทำให้เกิดผลงานประสิทธิภาพสูงสุด และเกิดบรรยากาศของการทำงานที่มีความสุข

- ต่อสาธารณะ

การใช้แนวคิดภาวะผู้นำมาใช้ในการทำงานร่วมกันของคนในองค์กร นอกจากจะเกิดประโยชน์ต่อองค์กรแล้ว ยังเกิดประโยชน์ต่อประชาชน และเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากการที่เจ้าหน้าที่นำข้อมูลไปใช้ในการดำเนินงาน บรรยากาศของการทำงานที่มีความสุขจะถูกส่งต่อถ่ายทอดให้กับผู้ขอรับบริการได้

แหล่งที่มา

หลักสูตร : ภาวะผู้นำ ผ่านระบบ OCSC Learning Portal

บรรยายโดย : นายอัศวเดช อุดมปัญญาวิทย์ (โค้ชอัลเบิร์ต)

หน่วยงาน : สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน

รูปแบบหลักสูตร : ระบบ OCSC Learning Portal (e-Learning)

ช่วงเวลาการฝึกอบรม : เดือนกุมภาพันธ์ 2568